

РЕШЕНИЕ

№ 21913

гр. София, 25.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXIV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в
публично заседание на 30.05.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Росица Цветкова

ЧЛЕНОВЕ: Снежанка Кьосева
Георги Бозуков

при участието на секретаря Розалия Радева и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **2078** по описа за **2025** година докладвано от съдия Снежанка Кьосева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.72, ал.4 от Закона за министерство на вътрешните работи /ЗМВР/ във вр. с чл.208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.
Образувано е по касационна жалба, подадена от Г. С. Н., със съдебен адрес в [населено място], чрез адв. Н. Б. против решение №175 от 13.01.2025г., постановено по нахд № 15561/2024г. по описа на Софийски районен съд /СРС/, 14-ти състав. С решението е отхвърлена жалбата на Г. С. Н. против Заповед за задържане на лице №228зз-1369/2024г., издадена от полицейски орган при 04 РУ – СДВР - Д. С. Ч., с която на основание чл.72, ал.1 от ЗМВР касаторът е задържан за срок до 24 часа.

Касаторът иска отмяна на съдебното решение и отмяна на заповедта за задържане. Сочи се, че първоинстанционният съд като не е уважил жалбата е постановил неправилно решение, тъй като оспорената заповед е издадена при съществено нарушение на съдопроизводствените правила и необоснованост. Твърди се, че съдът неправилно и необосновано е приел, че в заповедта е посочено правното основание за постановяването ѝ и фактическите обстоятелства, предпоставили издаването ѝ. Застъпва се становище, че от съдържанието на заповедта не става ясно какво поведение е имал Н., за да е опасен за себе си и за околните, нито какви действия/бездействия е извършил, за да се заключи, че е показал „тежки психически отклонения“. Твърди се, че процесното задържане не покрива нито стандарта за законност, нито този за непроизволност като основополагащи общи принципи при ограничението на правото на свобода и сигурност. Излага, че фактите, обосноваващи задържането изобщо не са посочени в акта, и не

са съобщени на задържаното лице незабавно при лишаването му от свобода.

В съдебно заседание касационната жалба се поддържа от процесуален представител, който изразява становище по същество и прави искане за присъждане на разноски за две инстанции.

Ответникът - полицейски служител при 04 РУ – СДВР - Д. С. Ч. не се явява и не изразява становище по жалбата.

Представителят на Софийска градска прокуратура пледира за неоснователност и недоказаност на касационната жалба. Предлага съдът да потвърди решението на СРС като правилно и постановено при спазване на процесуалните правила.

Касационната жалба е процесуално допустима. Подадена е в срока по чл.211 от АПК от надлежна страна, за която е налице правен интерес от оспорването и срещу подлежащ на оспорване съдебен акт.

Разгледана по същество е основателна.

Касационният съд преценява прилагането на материалния закон въз основа на фактите, установени от първоинстанционния съд в обжалваното решение. Тъй като фактическата обстановка е установена правилно от районния съд и не се оспорва от страните, настоящият съд изцяло се позовава на установените от СРС факти.

За да отхвърли жалбата, съдът от правна страна е изложил подробни съображения, че оспореният акт е издаден от компетентен орган, в изискуемата от закона форма и при спазване на материалноправните и административнопроизводствените правила. Приел е, че нормативно регламентираната хипотеза на чл.72, ал.1, т.3 от ЗМВР предполага наличието на следните предпоставки: лицето, което се задържа да показва тежки психически отклонения и с поведението си да нарушава обществения ред или излага живота си или живота на други лица в явна опасност. Приел е също, че доколкото полицейските органи нямат специални знания в областта на психиатрията, същите действат въз основа на предположение за наличие на психическо отклонение, което е достатъчно за законосъобразността и обосноваността на мярката. Основателно е касационното възражение за немотивираност на оспорения пред СРС акт от фактическа страна. Заповедта по чл.72, ал.1, и т.3 от ЗМВР се издава при условията на незабавност, поради което не е необходимо подробно и изчерпателно описание на всички данни относно деянието и поведението на лицето. Освен това според ТР № 16/31.03.1975г. на ВС мотивите към административния акт могат да бъдат изложени и отделно от самия акт в друг документ, част от административната преписка. От значение е лицето да е разбрало на какво основание е задържано и в какво се изразяват деянието и действията му, които полицейският орган счита, че са извършени. В случая мотивите на административния акт не са изложени отделно в друг документ, а само вписаното в процесната заповед фактическо основание за нейното издаване – „опасен за себе си и околните, показва тежки психически отклонения“ не кореспондира с нормативно определения фактически състав на упражненото от ответника публично право по полицейско задържане. Липсата на фактически установявания сочи на основанието по чл.146, т.2 от АПК.

Задържането, като принудителна административна мярка, се предприема от полицейския орган при изчерпателно изброени законови предпоставки. Органите на МВР осъществяват държавното управление в сферата на опазване на обществения ред, противодействие на престъпността, гарантиране правата и свободите на гражданите, спазване на законността и защита на собствеността, и има три функции – защитна – защита правата и свободите на гражданите; принудителна – осъществяване на държавната принуда; превантивна – предотвратяване и пресичане на престъпления и други правонарушения, която се осъществява чрез индивидуална и обща превенция. Така съгласно нормата на чл.72, ал.1, т.3 от ЗМВР полицейските органи могат

да задържат лице, което показва тежки психични отклонения и с поведението си нарушава обществения ред или излага живота си или живота на други лица на явна опасност. Според трайната съдебна практика за законосъобразността на задържането на основание чл.72, ал.1, т.3 от ЗМВР е достатъчно в полицейските органи да е налице убеденост, че действията, които лицето извършва, реализират хипотезата на посочената разпоредба. Тези действия следва да са индивидуализирани, чрез посочването им в заповедта или друг документ и да се доказват по съответния ред. В случая от събраните по делото доказателства не се установява поведение на Н., застрашаващо собствения му живот, живота на околните или наличие на тежки психични отклонения.

Поради липсата на фактически основания в заповедта и доказателствени източници за фактите правната регламентация не е доказана, затова и крайният извод на предходната съдебна инстанция за законосъобразност на постановеното полицейско задържане спрямо касатора е неправилен. По никакъв начин не се установяват действията/бездействията на касационния жалбоподател в момента на задържането му, поради което не може да се установи правилността на правното основание и правилността на възприетото от полицейския орган като излагащо на явна опасност както живота на Н., така и живота на околните или наличието на тежки психични отклонения. Недоказано се явява наличието на материалноправното основание по чл.72, ал.1, т.3 от ЗМВР, въз основа на което е издадена оспорената заповед за задържане, поради което същата страда от порока по чл.146, т.4 от АПК.

Предвид изложените мотиви, оспореното решение като неправилно следва да се отмени. Възраженията в жалбата са основателни и оспорената заповед също следва да се отмени.

При този изход на спора основателна е претенцията на касатора за присъждане на разноски за двете инстанции. Представени са два договора за правна помощ съответно за двете инстанции с уговорени адвокатски възнаграждения в размер на по 750,00 лв., платими в брой за първия договор и по банков път за втория договор. Възражение за прекомерност на адвокатския хонорар е направено само пред СРС. В случая размерът на възнагражденията е в минимално предвидения по чл.8, ал.2, т.3 от Наредба № 1 от 9.07.2004г. за възнаграждения за адвокатска работа и е съобразен с фактическата и правна сложност на казуса, поради което в полза на касатора следва да бъде заплатена сумата 1500,00 лв. разноски за двете инстанции.

Така мотивиран и на основание чл.221, ал.2 от АПК, СЪДЪТ,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ решение №175 от 13.01.2025г., постановено по нахд № 15561/2024г. по описа на Софийски районен съд, 14-ти състав и вместо това постановява:

ОТМЕНЯ Заповед за задържане на лице № 228зз-1369/2024г., издадена от полицейски орган при 04 РУ – СДВР - Д. С. Ч., с която на основание чл.72, ал.1, т.3 от ЗМВР е наложена принудителна административна мярка задържане за срок до 24 часа на Г. С. Н..

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на Г. С. Н., ЕГН [ЕГН], с адрес в [населено място],[жк], [жилищен адрес] сумата 1500,00 лв., разноски за двете инстанции.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.